

LEBRIS

We know
books

MINISTERUL EDUCAȚIEI

CRISTIAN ALEXA

SORINA CIUCĂ

GHEORGHE DOGARU

DRAGOȘ IONIȚĂ

MIRELA ȘOVA

RELIGIE

Cultul ortodox

Manual pentru clasa a VII-a

EDITURA DIDACTICĂ ȘI PEDAGOGICĂ S.A.

Cuprins

Cuvântul autorilor.....	3
Rugăciunea elevilor.....	4
Cuprins.....	5
Ghid de utilizarea manualului.....	6
Competențe generale și competențe specifice.....	8
Recapitulare Clasa a VI-a.....	9
I. Dumnezeu Se face cunoscut omului.....	11
1. Viața omului și asemănarea cu Dumnezeu.....	12
2. Lucrarea Duhului Sfânt în lume.....	16
3. Pogorârea Duhului Sfânt la Cincizecime.....	20
4. Sfintele Taine în viața creștinilor.....	24
5. Darurile Duhului Sfânt.....	28
Recapitulare.....	32
Evaluare.....	35
II. Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului.....	37
1. Credința în primele comunități creștine.....	38
2. Comuniunea credincioșilor în Biserică.....	42
3. Biserica – lăcaș de închinare și de sfințire a omului.....	46
4. Biserica în istorie.....	50
Recapitulare.....	54
Evaluare.....	57
III. Viața creștinului împreună cu semenii.....	59
1. Manifestarea bucuriei în viața omului.....	60
2. Frumosul în viața creștinului.....	64
3. Prietenia și iubirea, valori pentru viață.....	68
Recapitulare.....	72
Evaluare.....	75
IV. Viața comunității și sărbătorile creștine.....	77
1. Praznicele împărătești.....	78
2. Sărbători închinare Maicii Domnului și sfinților.....	82
Recapitulare.....	86
Evaluare.....	89
Recapitulare finală.....	91
Evaluare finală.....	97

Competențele generale și competențele specifice

1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței

1.1. Analizarea manifestării lucrării Duhului Sfânt în viața Bisericii și în devenirea spirituală a omului, pe baza unor texte religioase

1.2. Compararea unor modalități diverse de manifestare a vieții religioase sau a unor aspecte de învățatură religioasă

1.3. Analizarea unui mesaj moral-religios, comunicat în forme variate

2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase

2.1. Identificarea de repere și modele dezirabile din punct de vedere religios, în plan personal și social

2.2. Formularea unor opinii personale privind aplicarea normelor moral-religioase în viața personală și a grupurilor de apartenență, în relație cu normele civice

3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase

3.1. Argumentarea importanței respectului pentru diversitate și a comunicării între persoane/grupuri

3.2. Manifestarea reflecției critice față de responsabilități asumate în viața proprie și a comunității, prin raportarea la valori moral-religioase

3.3. Argumentarea importanței participării fiecărei persoane la viața spirituală a comunității, ca membru activ al acesteia

1. În clasa a VI-a ai învățat despre viața și activitatea pământească a Mântuitorului Iisus Hristos. Reamintește-ți principalele teme studiate, parcurgând schema de mai jos:

- Nașterea Domnului a avut loc în localitatea Betleem din Țara Sfântă.
- După fuga în Egipt, Iisus a copilărit în Nazaret.
- La 12 ani, El și-a arătat înțelepciunea înaintea învățaților de la Templul din Ierusalim.

- Botezul Domnului s-a petrecut la râul Iordan, când Iisus avea 30 de ani.
- Sfântul Ioan Botezătorul și Înainte-mergătorul Domnului L-a botezat pe Iisus.
- Atunci a avut loc Epifania sau arătarea Sfintei Treimi.

- Hristos, Învățătorul lumii, i-a ales pe cei 12 Apostoli pentru a răspândi Evanghelia.
- El a propovăduit oamenilor atât în mod direct, cât și prin pilde.
- Mântuitorul a însoțit cuvântările Sale cu facerea de minuni.

- După Intrarea Domnului în Ierusalim, a urmat Săptămâna Pătimirilor Sale.
- La Cina cea de Taină, Domnul a instituit Sfânta Împărtășanie.
- În Vinerea Mare, Hristos a fost răstignit pe Cruce, pentru mântuirea noastră.

- Învierea Domnului, petrecută duminică, este cea mai mare sărbătoare creștină.
- Mântuitorul a oferit tuturor posibilitatea dobândirii raiului.
- Domnul înviat S-a arătat apostolilor și altor credincioși, timp de 40 zile.

- Mântuitorul S-a înălțat la cer, de-a dreapta Tatălui, la 40 zile după Paști.
- Înainte de Înălțare, El i-a trimis pe Apostoli la propovăduire și le-a făgăduit trimiterea Duhului Sfânt.
- Această promisiune s-a împlinit la Rusalii.

1. Analizează icoanele următoare și răspunde cerințelor de mai jos:

Iisus Hristos – Învățătorul lumii

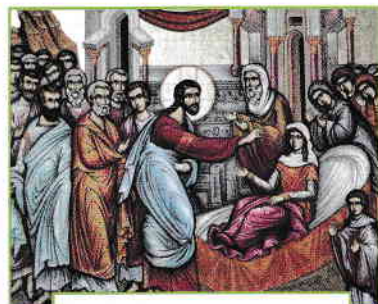
vindecarea celor zece leproși

potolirea furtunii pe mare

înmulțirea pâinilor și a peștilor

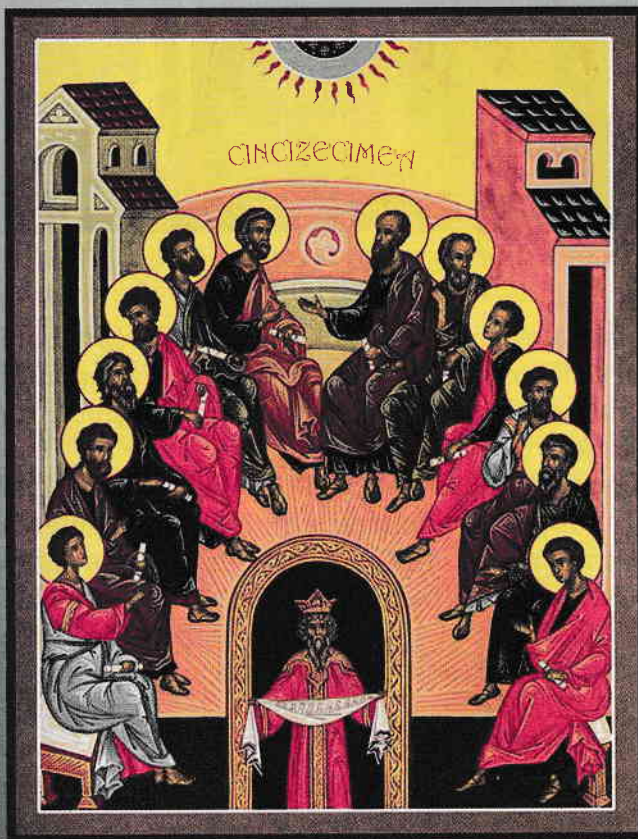
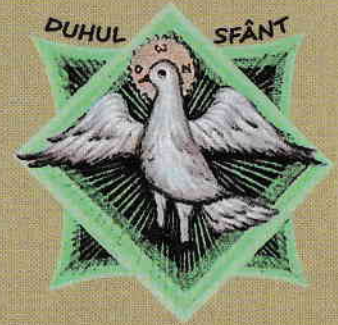
învierea fiicei lui Iair

- Explică de ce Mântuitorul Hristos este numit Învățătorul lumii.
- Corelează fiecare minune cu una dintre însușirile: *milostenie, recunoștință, credință, curaj*, motivând alegerea făcută.
- Relatează minunea care te-a impresionat cel mai mult, dintre cele prezentate.
- Precizează modul în care studierea acestor minuni te-a ajutat în plan personal.

2. Transcrie și completează tabelul următor, referitor la modelele biblice studiate, conform exemplului:

Cine?	Ce?	Cum?	De ce?
Maica Domnului	<i>L-a născut pe Hristos</i>	<i>prin minune dumnezeiască</i>	<i>pentru mântuirea lumii.</i>
Sfântul Ioan Botezătorul			
Sfinții Îngeri			
Sfinții Apostoli			
Sfinții Evangheliști			
Sfintele femei mironosițe			

3. Compune o rugăciune care să conțină șapte cereri, pentru tine și apropiații tăi, după modelul Rugăciunii Domnești.

1. Viața omului și asemănarea cu Dumnezeu
2. Lucrarea Duhului Sfânt în lume
3. Pogorârea Duhului Sfânt la Cincizecime
4. Sfintele Taine în viața creștinilor
5. Darurile Duhului Sfânt

Recapitulare

Evaluare

I. DUMNEZEU SE FACE CUNOSCUT OMULUI

Viața omului și asemănarea cu Dumnezeu

Și aceasta este viața veșnică: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis. (Ioan 17, 3)

Idei ancoră

- ❖ Dumnezeu este Izvorul existenței și Părintele omenirii.
- ❖ În urma căderii în păcat a protopărinților, omul a așteptat venirea Mântuitorului.
- ❖ Prin întruparea Sa, Fiul lui Dumnezeu a făcut posibilă mântuirea întregii creații.

Scara Sfântului Ioan Scărarul

Dicționar

comuniune = legătură puternică, unire strânsă;
har = putere, energie divină dăruită omului;
ideal = scop suprem, perfecțiune, desăvârșire;
rațiune = minte, gândire;
spiritual = sufletesc, duhovnicesc, imaterial;
statut social = locul pe care-l ocupă un individ în societate la un moment dat.

Datorită iubirii Sale nemărginite, Dumnezeu l-a creat pe om după chipul Său și l-a chemat la fericirea veșnică, numită *mântuire, asemănare cu Dumnezeu, sfințenie, viață veșnică, rai sau Împărăția cerurilor*.

Viața omului pe pământ și viața veșnică. Viața este cel mai de preț dar de la Dumnezeu și dăinuiește prin iubirea și puterea Lui. Creatorul l-a înzestrat pe om cu cele trei însușiri ale sufletului: **rațiune, voință și simțire**, pentru a urma calea binelui. Acestea se referă la chipul lui Dumnezeu în om și sunt folosite de-a lungul vieții în mod conștient și liber, spre luminarea minții, întărirea voinței și cultivarea sentimentelor alese. Dobândirea vieții veșnice se realizează prin colaborarea liberă a omului cu Dumnezeu în timpul petrecut pe pământ. „Chipul lui Dumnezeu îl avem în noi deodată cu crearea noastră; asemănarea cu Dumnezeu însă o dobândim prin alegerea noastră liberă” (Sfântul Grigorie de Nyssa).

Asemănarea cu Dumnezeu este scopul cel mai important al creștinului, care poate fi atins prin **credința** înmulțită cu ajutorul **harului** și manifestată în **faptele bune**. Unele încercări ale vieții îi întăresc pe credincioși în urcușul lor duhovnicesc, prin exersarea curajului, răbdării, speranței, iubirii. „Luptă-te lupta cea bună a credinței, cucerește viața veșnică la care ai fost chemat” (I Timotei 6, 12). Așadar, harul divin, credința statornică și faptele de milostenie îl conduc pe om la sfințenie.

Nevoia omului de împlinire și creștere spirituală. Una dintre cele mai mari nevoi ale omului este să ajungă la starea de fericire. Fiecare încearcă să atingă acest ideal prin realizări pe plan material, profesional, spiritual. Astfel, înțelesul fericirii și modalitățile de împlinire diferă de la un om la altul sau de la o comunitate la alta.

Pentru creștini, fericirea înseamnă împlinirea spirituală prin **comuniunea cu Dumnezeu**, începând din viața pământească și continuând în veșnicie.

În parcursul duhovnicesc, credinciosul are nevoie de **Biserică** și de **efort personal**. Sfânta Biserică îl călăuzește pe calea cea dreaptă, de-a lungul vieții, prin harul Duhului Sfânt revărsat în sufletul omului, la sfințele slujbe. De asemenea, creștinul se străduiește să dobândească și să dezvolte virtuți necesare progresului spiritual, prin: rugăciune, post, milostenie și fapte bune.

Cea mai mare virtute creștină este **iubirea** care stă la baza creșterii duhovnicești, după cum mărturisește Sfântul Nectarie din Eghina: „Dragostea este scara care îl ridică pe om la desăvârșire și-l arată cu adevărat chip și asemănare a lui Dumnezeu”.

În prezent, ca și în trecut, **comuniunea cu Dumnezeu** poate fi dobândită de toți oamenii ce răspund chemării Sale, în orice moment al vieții, indiferent de statutul social, de situația materială sau de realizările profesionale. În același timp, din marea Sa iubire, Dumnezeu iartă de fiecare dată oamenilor toate greșelile mărturisite, dându-le posibilitatea să reia creșterea spirituală.

De aceea, Sfântul Nicolae Velimirovici spunea: „creștinismul constituie cel mai mare depozit de optimism”.

Concluzii

Viața omului pe pământ

- este darul lui Dumnezeu, Care l-a creat pe om după chipul Său;
- se caracterizează prin rațiune, voință, simțire, folosite în deplină libertate.

Viața veșnică

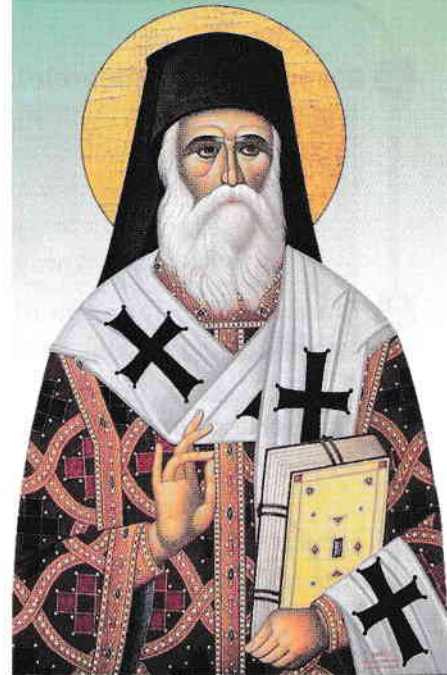
- înseamnă dobândirea asemănării cu Dumnezeu, a sfințeniei sau a mântuirii;
- se câștigă din timpul vieții pământești, prin har, credință și fapte bune.

Nevoia de împlinire

- este idealul tuturor oamenilor, urmărit pe plan material, profesional, spiritual;
- pentru creștini, înseamnă comuniunea cu Dumnezeu, desăvârșirea.

Creșterea spirituală

- se realizează prin harul primit la sfințele slujbe și prin efort personal;
- are la bază iubirea, cea mai mare dintre virtuți.

Sfântul Ierarh Nectarie din Eghina

Știați că

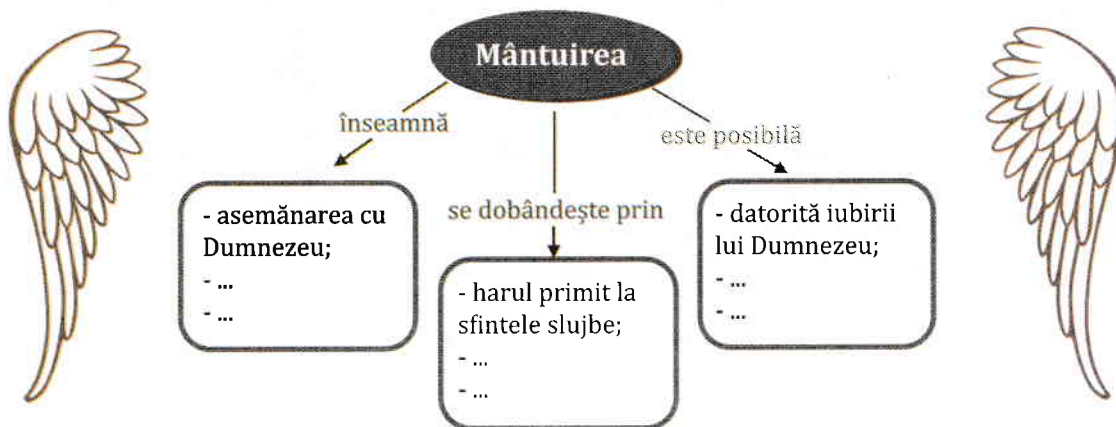

❖ Sfântul Ierarh Nectarie (1846-1920) din insula Eghina, Grecia, este unul dintre cei care au urcat treptele virtuților spre asemănarea cu Dumnezeu. A ajuns făcător de minuni și taumaturg (tămăduitor) încă din timpul vieții, continuând faptele minunate și după trecerea la cele veșnice. El a fost canonizat în anul 1961, având ca dată de sărbătorire 9 noiembrie.

❖ Expresia *Împărăția cerurilor* este cunoscută și cu denumirea de *Ierusalimul cel de Sus* sau *noul Ierusalim*, utilizată de către Sfântul Apostol Ioan: „Și am văzut cetatea sfântă, noul Ierusalim, pogorându-se din cer de la Dumnezeu”. (Apocalipsa 21, 2).

1. Răspunde la următoarele întrebări:

- La ce însușiri sufletești se referă chipul lui Dumnezeu în om?
- Ce înseamnă asemănarea cu Dumnezeu?
- Cum se dobândește viața veșnică?
- Ce înseamnă fericirea pentru creștini?
- Cum se realizează progresul spiritual?

2. Enumeră câte două sinonime pentru următoarele cuvinte/expresii: rațiune, comuniune, viață veșnică, progres spiritual.**3. Transcrie și completează harta conceptuală de mai jos, după modelul dat:****4. Identifică, în citatele de mai jos, factorii ce contribuie la dobândirea asemănării cu Dumnezeu, după exemplu:**

Ex: a) iubirea

a) „Începutul și sfârșitul mântuirii este dragostea.”
(Sfântul Antonie cel Mare)

c) „Mântuirea este, în același timp, și lucrarea lui Dumnezeu și a noastră.”
(Sfântul Ioan Gură de Aur)

b) „Iată, stau la ușă și bat; de va auzi cineva glasul Meu și va deschide ușa, voi intra la el.”
(Apocalipsa 20, 3)

d) „Privegheați, stați tari în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă.”
(I Corinteni 16, 13)

5. Discută cu profesorul despre cum poți ajunge la asemănarea cu Dumnezeu, pornind de la cuvintele Mântuitorului: „Aceasta este porunca Mea: să vă iubiți unul pe altul, precum v-am iubit Eu. Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să și-l pună pentru prietenii săi. Voi sunteți prietenii Mei, dacă faceți ceea ce vă poruncesc.” (Ioan 15, 12-14)**6. Elaborează un eseu de o pagină, pe tema idealului creștin, având ca reper următorul citat: „Idealul este călăuză sufletului omenesc” (Victor Hugo). Adaugă fișa la portofoliul personal.**

A Dialog interdisciplinar

De-a lungul istoriei, diverse popoare au încercat să localizeze geografic grădina Edenului, crezând că astfel vor obține fericirea raiului ceresc.

În perioada Evului Mediu, creștinii europeni au fost convinși că raiul este în orașul Ierusalim, deoarece acolo au avut loc cele mai importante evenimente din viața Mântuitorului. În secolul al XIII-lea, venețianul Marco Polo a considerat că raiul se află în China, fiind fascinat de acele meleaguri străbătute în călătoriile lui.

După descoperirile lui Cristofor Columb, din secolul al XV-lea, coloniștii europeni au crezut că paradisul se găsește în America, impresionați de peisajul luxuriant și de bogățiile găsite acolo.

În Sfânta Scriptură, grădina raiului, unde au fost așezați Adam și Eva, este localizată între râurile Fison, Gihon, Tigru și Eufrat. Învățătura Mântuitorului ne arată că fericirea omului nu este condiționată de locul în care trăiește, ci de modul în care își duce viața.

Cristofor Columb (1451-1506)

- ✦ *Organizează o dezbatere cu tema: Raiul ceresc versus paradisul terestru. În acest sens se alcătuiesc două echipe; fiecare grupă identifică și prezintă argumente pentru susținerea poziției sale.*
- ✦ *Caută pe Internet localizări ale raiului, potrivit credințelor altor popoare în diferite etape istorice, și prezintă-le la ora de religie.*

B Credința străbună

Sfinții Mucenici Epictet și Astion

Sfinții Mucenici
Epictet și Astion

Prin viața lor pământească plină de virtuți și fapte bune, sfinții au ajuns la asemănarea cu Dumnezeu, devenind fiii Lui după har. Ei au răspuns cu toată ființa lor iubirii dumnezeiești, în diferite contexte social-istorice.

Primii sfinți mucenici cunoscuți de pe teritoriul țării noastre sunt Sfântul Epictet preotul și ucenicul său, Sfântul Astion, doctori fără de arginți. Ei sunt sărbătoriți la data de 8 iulie, sfintele lor moaște se află la mănăstirea Halmyris, în localitatea Murighiol, din județul Tulcea.

Cinstitele moaște au fost descoperite în data de 15 august 2001, în urma cercetărilor arheologice efectuate în străvechea cetate Halmyris. Istoricii și antropologii au dovedit că este vorba despre sfinți martirizați în anul 290 d.Hr.

Sfinții Epictet și Astion, urcând treptele virtuților creștine, au dobândit puterea facerii de minuni. Ei au vindecat mulți bolnavi, precum: paralitici, orbi, muți și surzi. Toate acestea au fost săvârșite de ei în numele credinței și iubirii lui Hristos, împlinind astfel idealul sfințeniei, devenind prin viața lor exemple vii de urmat pentru strămoșii noștri.

Descoperirea recentă a sfintelor lor moaște a întărit evlavia credincioșilor și mulțimea de minuni, săvârșite prin mijlocirea Sfinților Epictet și Astion.

- ✦ *Pornind de la textul de mai sus, identifică virtuți dovedite de Sfinții Epictet și Astion.*
- ✦ *Reflectează asupra unei virtuți pe care vrei să o accentuezi în viața ta.*